

NYHETER

red@byggindustrin.se

FOTO: NOMIMELIN LUNDGREN

Väktarna Sinan Dahif och Mostafa Shubber skriver upp namn och företag på en tjej som har försökt att passera grindarna utan några id-handlingar. Det är en säkerhetsfråga att man vet vilka som finns på området om det skulle inträffa en olycka, till exempel så som inträffade på Fortums arbetsplats i närheten den 4 november.

GRYNINGSRAZZIOR MINS

Regelbundna id-kontroller på byggarbetsplatser har effekt. I Norra Djurgårdsstaden har antalet obehöriga på byggarbetsplatsen minskat med 90 procent sedan kontrollerna startade i våras.

Klockan är 05.30 och det är fortfarande kolmörkt när Marcus Jansson, på företaget Servistik, och väktarna Sinan Dahif, Daniel Boström och Mostafa Shubber från Svensk bevakningstjänst går igenom morgonens uppdrag. De ska kontrollera att alla som passerar grindarna till arbetsområdet Västra i Norra

Djurgårdsstaden verkligen har rätt att vistas på området. Allt som allt är tio byggherrar verksamma i området och cirka 700 personer jobbar på byggarbetsplatsen.

– De som inte går den normala eller rätta vägen tar vi och skriver upp namn och vilket företag de jobbar och meddelar deras arbetsgivare, berättar Marcus Jansson, på Servistik som tillsammans med Wiklunds åkeri, på uppdrag av Stockholms stad sköter all logistik och

avfallshantering kring bygget av den nya stadsdelen Norra Djurgårdsstaden i Stockholm.

För att vistas på byggområdet krävs att man är registrerad vid Bygglogistikcentret, BLC. Det innebär att alla arbetsgivare som har uppdrag i Norra Djurgårdstaden måste anmäla vilka arbetare som ska ha tillgång till arbetsplatsen.

– Vilka företag som helst kan skaffa IDO6-kort, men det är nere hos oss på bygglogistikcentret som man skaffar sig behörighet till detta bygge. I samband med att de registrerar sig får de också en obligatorisk säkerhetsutbild-

ning som finns tillgänglig på åtta språk och får lära sig hur bygglogistikcentret fungerar, säger Marcus Jansson.

IDO6-kontrollerna har haft stor effekt sedan de infördes i maj i år. Då haffades 60 personer som försökte ta sig in på byggområdet utan behörighet att vara där. Sedan dess har man genomfört fyra kontroller till. Vid den senaste i september var det sex personer som ertappades utan IDO6-kort eller motsvarande behörighet till området.

– Det har blivit en väldig förbättring sedan första gången – rättare sagt en 90 procentig förbättring. Kontrollerna har en avskräckande effekt. Vi vill ha bort obehöriga helt från arbetsplatsen, säger Marcus Jansson.

Återstår att se om resultatet står sig denna kalla oktobermorgon. Enligt bestämmelserna i IDO6 har bygglogis-

tikcentret rätt att ta en avgift av byggherren på 500 kronor för varje person som inte har behörighet.

– Det kan dra iväg till ganska stora summor om det är många personer som åker dit. Sist var det en byggare som hade 15 personer – då lär de sig, säger Marcus Jansson.

Anledningen till att kontrollerna infördes är att man vill få bort obehöriga från arbetsplatsen – både för att förhindra stölder och av säkerhetsskäl, att man ska veta exakt vilka som vistas på området om det skulle inträffa en olycka. Till exempel som den som inträffade på Fortums arbetsplats i närheten den 4 november (se sid. 6).

Byggarbetsplatsen är väl inhägnad.

– Vi har ett staket runt omkring, men vi såg hur folk tog sig in på andra ställen än vad som var meningen. De pratade över staketet och klippte

till och med upp det. Mellan varje staketstolpe finns en låsfjäder och den hade de bränt av, så de hade gjort sig väldigt mycket besvär för att ta sig in – men allt som krävs är att man kommer hit till bygglogistikcentret och registrerar sig om man har rätt att vistas på arbetsplatsen, säger Marcus Jansson.

Han berättar att det i början var det mycket utländsk arbetskraft som inte hade id-kort eller IDO6-kort.

– De får en bättre förståelse för de här kontrollerna och varför vi gör dem efterhand. Det är viktigt att veta vilka som är här om det händer en olycka, säger Marcus Jansson.

Tillbaka till grindarna till etapp Västra. Marcus Jansson och väktarna sprider ut sig vid olika ingångar. Det är ännu tidigt. Arbetarna brukar komma mellan klockan sex och halv sju. De pratar om hur folk brukar göra när de

NY STADSDEL I STOCKHOLM

► Norra Djurgårdsstaden är en ny stadsdel som ska få 12 000 nya bostäder och rymma en befolkning på 35 000 personer. Här ska även finnas 9 000 nya kontorslokaler och 350 000 kvadratmeter detaljhandelsyta.

”Det har blivit en väldig förbättring sedan första gången – rättare sagt en 90 procentig förbättring. Kontrollerna har en avskräckande effekt. Vi vill ha bort obehöriga helt från arbetsplatsen.”

Marcus Jansson, på Servistik.

Marcus Jansson på företaget Servistik går igenom morgonens uppdrag med väktarna Sinan Dahif, Mostafa Shubber och Daniel Boström.

Det börjar ljusna i Norra Djurgårdsstaden. Marcus Jansson och Daniel Boström väntar vid en av grindarna till arbetsrådet. "Det är ganska lugnt. Jag har skrivit upp en fem-sex personer. De flesta säger att de har glömt sitt ID06-kort, men jag tror att i själva verket har de inget kort", säger Daniel Boström.

Marcus Jansson är på väg att ta posto vid en av grindarna. "Vi vill få bort all obehörig personal. Vid ett mindre bygge är det lättare att kontrollera om folk har behörighet, men här jobbar 700 personer. Kontrollerarna har effekt.", säger Marcus Jansson.

KAR SVARTJOB

vill smita igenom – gå två och två, lämna sitt ID06-kort vidare till en kompis, eller smita vid sidan av väntkorsgrinden på något sätt.

Arbetarna börjar strömma till. Den första som inte kommer in är en man som pratar engelska. Han säger att han har glömt sina id-handlingar inne på området. Väktarna skriver upp hans namn och företaget han uppger att han jobbar på. Marcus Jansson ringer hans arbetsgivare som får komma ner och hämta honom. Det kommer fler. Några cirklar kring grinden när de ser att det är kontroll, vänder och går iväg.

– Vi plockar honom vid nästa grind, säger Marcus Jansson, och springer dit.

Mycket riktigt. Där blev det stopp igen. Sinan Dahif och Mostafa Shubber upptäcker några andra som försöker lämna över sitt ID06-kort till en kompis.

– Men de försvann. Vi kan inte skriva upp dem, säger Sinan Dahif.

Och så fortsätter det. De vanliga är att den som inte har kort vänder och försöker hitta en annan ingång. Bland de som skrivs upp finns både de som har ID06-kort, men saknar behörighet för den här arbetsplatsen, och de som saknar id-kort helt – som uppger att de har glömt eller tappat det.

– Att säga att man inte har ID06-kort är en klen ursäkt. Det tar bara ett par dagar att fixa och på större projekt så vet man i god tid vilka som ska jobba. Men det är många som inte vet vilken huvudentreprenör de jobbar för. Det är så långa entreprenadkedjor, säger Marcus Jansson.

En del försöker smita in ändå.

– Staketet är inte ogenomträngligt. Det håller ärliga människor ute – inte oärliga,

säger Marcus Jansson.

Det börjar ljusna. Dags att summera. Sammanlagt har Marcus Jansson och väktarna skrivit upp 10 personer som försökte ta sig in utan giltig id-handling eller behörighet. – Kontrollerna har haft väldigt stor effekt, stor del av

detta är att personer får mer respekt när de ser väktare som står och kontrollerar passeringarna. Byggarna själva har påpekat att de tycker det är bra att kontrollerna genomförs, säger Marcus Jansson.

NOMI MELIN LUNDGREN
nomi@byggindustrin.se

"Bra med kontroller"

● Peter Löfgren, utvecklingschef på Sveriges Byggindustrier och i Byggbranschen i samverkan, tycker att det är jätteviktigt att platsledningen på byggarbetsplatserna gör regelbundna legitimitationskontroller.

– Vi är medvetna om att det fuskas på marginalen, i alla system finns det människor som försöker kringgå reglerna. Vi håller just nu på att utreda möjligheten att införa biometri, det vill säga fingeravtrycksavläsning, på ID 06-korten, för att göra det

Peter Löfgren, utvecklingschef på Sveriges Byggindustrier.

omöjligt att använda någon annans kort, säger Peter Löfgren.

Samtidigt är det viktigt att inte krängla till det för mycket för det stora flertalet företag och människor som gör rätt.

NOMI MELIN LUNDGREN
nomi@byggindustrin.se

Branschen ogillar krav på amortering

Nya bolån ska amorteras ned till 50 procent. Det föreslår Stabilitetsrådet som består av regeringen, Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgälden. Många varnar nu för att amorteringskravet ska leda till minskad tillväxt och bli ett hinder för nyproduktion av bostäder.

Det nya regelverket ska vara på plats om ett halvår. Förslaget bygger på en tvåstegsram. Först ska nya bolånetagare amortera lånen med minst två procent per år ner till en belåningsgrad på 70 procent. I nästa steg ska de amortera minst 1 procent per år ner till en belåningsgrad på 50 procent.

Förslaget har mötts av hård kritik. Bland annat Björn Wellhagen, näringspolitisk chef på Sveriges Byggindustrier, BI, är kritisk. Han menar att tillväxten i svensk ekonomi kommer att minska om amorteringskraven införs eftersom hushållens utrymme för konsumtion blir lägre. Han tror också

att det nya amorteringskravet i kombination med det befintliga bolånetaket gör det svårare för dem som står utanför bostadsmarknaden i dag att efterfråga nya bostäder.

Anders Lago, förbundsordförande för HSB, är inne på samma spår. "Bostadsbristen är i dag ett av våra stora samhällsproblem. Det är därför viktigt att noga följa så att inte effekterna av amorteringskravet påverkar bostadsbyggandet negativt", skriver han i en kommentar.

Under de kommande månaderna ska reglerna utformas mer i detalj. Bland annat ska Finansinspektionen definiera vad som räknas som ett nytt lån. Till exempel ska de som redan har ett lån kunna byta bank utan att få en ny amorteringsplan. Finansinspektionen kommer också utforma undantagsregler så att hushåll med tillfälligt ansträngd ekonomi kan göra uppehåll i amorteringarna.

ELIN BENNEWITZ
elin@byggindustrin.se

I KORTHET

Fler konkurser i oktober

● Företagskonkurserna i oktober ökade med fem procent jämfört med samma månad 2013. Totalt gick 627 företag i konkurs under månaden jämfört med oktober 2013 då 595 företag gick i konkurs. För årets första tio månader fortsätter den positiva utvecklingen med minskande konkurser. Jämfört med förra året har antalet konkurser hittills i år minskat med sex procent, vilket motsvarar 373 färre konkurser. Det visar statistik från UC som omfattar aktiebolag, handels- och kommanditbolag samt övriga juridiska personer.

Stabil kvartalsrapport från Skanska

● Skanskas resultat för årets första nio månader ligger på 3,5 miljarder kronor, samma nivå som för motsvarande period i fjol. Tredje kvartalet 2014 var starkt. Resultatet ökade med 27 procent jämfört med tredje kvartalet 2013, från 1 476 till 1 873 miljoner kronor. Orderingen har varit god i kvartalet. Inte minst för byggverksamheterna i Sverige, USA, Storbritannien och Polen.

Veidekkes resultat på retur

● Veidekkes entreprenadverksamhet redovisar ett resultat på 15,7 miljoner kronor för tredje kvartalet 2014. Det kan jämföras med 23 miljoner kronor för samma period i fjol. Samtidigt ökade omsättningen med 39 procent, från 944 till 1 336 miljoner kronor. Bakom ökningen ligger förvärvet av Arcona som skedde i januari i år.

Enligt Veidekkes kvartalsrapport är trenden inom husbyggnad positiv, både för bostäder och för kommersiella projekt. På anläggningssidan däremot har marknaden utvecklats svagare än förväntat. Bland annat gör stoppet av Förbifart Stockholm marknaden osäker, inte minst för marknadssegmentet tunnel och berggrum, rapporterar Veidekke.

Skatepark integreras med stadspark

● Ett förslag från Sweco och skatedesignbyrå Pivotech Aps vinner tävlingen om en ny skatepark i stadsparken i Lund. De två har tidigare samarbetat kring skateparker i Höganäs och Bjuv. För att integrera skateparken i stadsparken har förslaget öar av träd och perenner i åkdel. Projekteringsarbetet har just inletts och förväntas pågå till våren 2015. Skateparken beräknas stå klar hösten 2015. Sweco har även ansvar för mark- och VA-projektering i projektet.